

førte ved samme tid tilsvarende rammer til baroniets kirker i Butterup (s. 64) og Nørre Jernløse (s. 92).

²⁹ Jfr. note 27; endvidere pastor Winds artikel i Nationaltidende fra 28. dec. 1900 samt arkitekt Zeltner's kommentar i Berlingske Tidende fra 2. jan. 1901 (udklip i NM2).

³⁰ Bedst bevaret er her figuren i det første felt, regnet fra østhjørnet. Denne hellige mand er ikklædt kappe med diagonalmønster, og palliet er besat med ædelstenslignende, rektangulære figurer.

³¹ Jfr. Nørlund-Lind: Kalkmalerier s.69. Man bemærker, at frisen, der i alle tre nævnte kirker benyttes som lavfrise, i Jørlunde (DK. Frborg. s. 2254) har samme højde som her - o. 70 cm.

³² Versene er gengivet i ÅrbHolbæk, 1945, s. 115.

³³ Snedkerarbejdet udførtes af snedkersvend Thyme for snedkermester Jensen, Kalundborg, mens Løvenborgs maler Weinell udførte malerarbejdet.

³⁴ Den lille, tofløjede altertavle fra Omø, nu i NM2, der bl.a. også fremstiller Maria og Anna med Jesusbarnet mellem sig, er ifølge malet indskrift udført 1522 af H. H., jfr. Beckett: DaKunst II, 235ff.

³⁵ De vandrette rammestykkers mønster genfindes på alterbordsforsiderne i Gyrstinge og Lyngby (DK. Sorø s.390 og Kbh. Amt s.925, 1248), de lodrettes i Jyderup (Tuse hrd.).

³⁶ LA. Bispearkivet. 1758-59. Hist. Efterretn. til HofmFund.

³⁷ Lignende forhold, men langt ældre, møder man på Broddetorpalteret fra 1150-1200, nu i Statens Historiska Museum, Stockholm. Det er afbildet som fig. 13 i Poul Nørlund: Gyldne Altre. Jysk Metalkunst fra Valdemarstiden, 1926 og 1968. Forfatteren fremhæver de to facetterede knopper ved retablets ender og anfører tilsvarende, som dateres til 1200'rne, fra Vester Nykirke (Ribe amt) og Ørum (Randers amt), begge nu i NM2. Spirene har været forbundet af et vandret retabelbrædt; i overkanten af det bevarede fra Vester Nykirke spores et taphul, formodentlig til et krucifiks. Hvorvidt et tilsvarende forhold i Kvanløse skyldes genopleven af ældre forhold eller en fastholden ved sådanne, lader sig ikke afgøre.

³⁸ En lille bitte rest ses på ældre fot. i NM2.

³⁹ I Stenmagle (DK. Sorø s. 408) omgives Kristusfigu-

ren ligesom i Kvanløse af svævende engle. I Kundby (Tuse hrd.) er der i figurens ryg boret huller analogt med Kvanløse, og alle tre steder er lændeklædets snipper fastgjort på samme måde. Jfr. også Beckett: DaKunst II, 184.

⁴⁰ I de tre andre felter var malet en rose og med versaler: »Rose i Saron«, »Rose i Dalen« og »Rose blandt Torne«. På det vandrette bræt forneden sås frakturindskriften: »Skuer, og seer, om der er en Smerte som min Smerte! Jerem. Begr. B. 1.12« (Klag. 1,12).

⁴¹ LA. Stiftsprovstearkivet. 1824-80. Synsforretningsprot.

⁴² LA. Løvenborg godsarkiv. 1721-1917. Kirkerne vedr.

⁴³ Det kan stå for Christopher Fabricius, hvis stempel ikke kendes. Han fik borgerskab o. 1680 og døde 1700. Det, at der er fire stempler, indicerer, at det drejer sig om et Københavnerarbejde.

⁴⁴ Jfr. note 41 og Zeltner's plan 1899.

⁴⁵ Jfr. artikel i Berlingske Tidende 21. jan. 1896. Fra 1832 til 1895 brugtes Nørre Jernløse kirkes dåbsfad her, jfr. s. 100.

⁴⁶ Ved embedet. Efterretn. om Nørre Jernløse og Kvanløse Sogne . . . 1824-(1909). Oplysningen er ikke medtaget i den trykte udgave.

⁴⁷ I sin beretning om kirkens restaurering taler Adam Wind ligefrem om stolens fornyelse (Nationaltidende 28. dec. 1900).

⁴⁸ Fyhn skriver (note 26), at stolene formentlig er skåret af »en snedker Lauris Olsen, der har tegnet sit navn på en af dem«.

⁴⁹ Jfr. brev af 28. aug. 1837 i NM2.

⁵⁰ »Isti fuerunt« måske fejlslæsning for »ministri fuerunt« (var hjælpere).

⁵¹ LA. Holbæk amtsprovsti. 1808-23. Synsforretn.

⁵² Jep Nielsen er nævnt i Vedel Simonsen: Bidrag til Lænsmanden paa Dronningborg, Rigsraad Eske Brocks Levnetsbeskrivelse ..., Odense 1842-43. Sml. også gravsten nr. 1.

⁵³ RA. Rgsk. ældre end 1559: Fortegnelse over indkrævede klokker.

⁵⁴ Før omstøbning vejede klokken 3 skippd.? lispd. 11 pd.; den nyes vægt var 3½ skippd., jfr. note 26.

S. STEFANS KIRKE

KVANLØSE SOGN

Kirken, der tilhører en frimenighedskreds, lig- Den er opført 1884 af gule sten med skifertag ger på vejen mellem Kvanløse og Ugerløse. og kobberklædt spir.